

19. Analytické vyjádření kružnice (MO 09)

středová a obecná rovnice kružnice

vzájemná poloha kružnice a přímky

rovnice tečny ke kružnici

Teorie, vzorce, tabulky:

Dotazy?

Příklady, které mi nešly:

1. Napište rovnici kružnice se středem $S[1; -2]$, která prochází bodem $B[4; 2]$. Určete směrnici tečny ke kružnici v tomto bodě.

$$[(x - 1)^2 + (y + 2)^2 = 25; k = -\frac{3}{4}]$$

2. Najděte rovnici kružnice, která prochází body $A[4; -2], B[10; -4]$ a jejíž střed leží na přímce $p: x - 2y - 8 = 0$.

$$[(x - 8)^2 + y^2 = 20]$$

3. Sestavte středovou rovnici kružnice o průměru AB, kde $A[1; 1], B[7; 9]$. Vypočtete délku těživy, kterou kružnice vytne na ose y . Určete rovnice tečen ke kružnici v krajních bodech této těživy.

$$[(x - 4)^2 + (y - 5)^2 = 25; d = 6; t_1: -4x + 3y - 24 = 0; t_2: 4x + 3y - 6 = 0]$$

4. Sestavte středovou rovnici kružnice se středem na ose x, která prochází počátkem soustavy souřadnic a bodem $M[2; 4]$.

$$[(x - 5)^2 + y^2 = 25]$$

5. Najděte rovnice tečen ke kružnici $(x + 2)^2 + (y - 1)^2 = 5$, které jsou rovnoběžné s přímkou $2x - y + 1 = 0$

$$[2x - y = 0; 2x - y + 10 = 0]$$

6. Sestavte rovnici kružnice procházející bodem $A[6; 9]$ s poloměrem $r=5$ a se středem na přímce $y = 6 - \frac{x}{3}$.

$$[(x - 3)^2 + (y - 5)^2 = 25; (x - 6)^2 + (y - 4)^2 = 25]$$

7. Určete rovnici tečen vedených ke kružnici o poloměru $r = 1$ se středem $S[0; 1]$, z bodu $M[-3; 0]$ a souřadnice tečných bodů.

$$[t_1: y = 0; t_2: -3x + 4y - 9 = 0; T_1[0; 0]; T_2\left[-\frac{3}{5}; \frac{9}{5}\right]]$$

8. Určete číslo c tak, aby přímka $x + y + c = 0$ byla a) tečnou, b) sečnou, c) vnější přímkou kružnice $x^2 + y^2 = 1$.

$$[a) c = \pm\sqrt{2} \quad b) c \in (-\sqrt{2}; \sqrt{2}); \quad c) c \in (-\infty; -\sqrt{2}) \cup (\sqrt{2}; \infty)]$$

9. Určete délku tětiny, kterou na přímce $x + 5y + 13 = 0$ vytne kružnice se středem $S[0; 0]$ a poloměrem $r = \sqrt{13}$.

$$[\sqrt{26}]$$

10. Najděte rovnici kružnice, která prochází body $A[5; 2]$, $B[7; 4]$ a dotýká se souřadnicové osy x .

$$[(x - 7)^2 + (y - 2)^2 = 4; (x + 1)^2 + (y - 10)^2 = 100]$$

11. Převed'te rovnici kružnice na středový tvar, určete souřadnice středu a poloměr.

a) $x^2 + y^2 - 6x + 10y - 27 = 0$

b) $2x^2 + 2y^2 + 2x - 10y - 37 = 0$

$$[a) (x - 3)^2 + (y + 5)^2 = 61; S[3; -5]; r = \sqrt{61}; \quad b) \left(x + \frac{1}{2}\right)^2 + \left(y - \frac{5}{2}\right)^2 = 25; S\left[-\frac{1}{2}; \frac{5}{2}\right]; r = 5]$$

12. Napište středovou rovnici kružnice, která se dotýká osy x a osy y souřadnicového systému a prochází bodem $M[3; -6]$.

$$[(x - 3)^2 + (y + 3)^2 = 9; (x - 15)^2 + (y + 15)^2 = 225]$$

13. Napište středovou rovnici kružnice opsané trojúhelníku ABC , určete její střed a poloměr, je-li $A[0; 0]$, $B[4; 0]$, $C[4; 8]$.

$$[a) (x - 2)^2 + (y - 4)^2 = 20; S[2; 4]; r=2\sqrt{5}]$$

14. Na kružnici k se středem v počátku soustavy souřadnic a s poloměrem $r = \sqrt{26}$ nalezněte takové body, které mají od přímky $2x - 3y = 0$ vzdálenost $d = \sqrt{13}$.

$$/[-5; 1], [1; 5], [-1; -5], [5; -1]/$$